

Energi- og klimaplan for Risør kommune

Litt om prosjektet

- Oppstart 2008 – vedtatt aug. 2010
- Støtte fra ENOVA – 100 000,-
- Egenandel 100 000,-
- Var tenkt som kommunedelplan – ble en temaplan
- Ambisjon:
 - Konkret plan med mål og tiltak for ulike sektorer
 - Synliggjøring av roller og ansvar
 - Beskrivelse av resultatindikatorer
 - Bred involvering og en plan som alle kan slutte seg til
 - Beslutningsgrunnlag for andre prosesser
 - Kommunedelplan eller temaplan
 - Integreres i kommunens øvrige plansystem

Organisering

- Politisk styringsgruppe
 - Knut Henning Thygesen (Rødt), Karl Wilhelm Nilsen (H), Dag Eikeland (Frp)
- Prosjektgruppe
 - Sveinung Jørundland, Frode Alfsen, Knut Hødnebø, Ottar Christiansen, Nils Aarseth, Arild Omberg, Astrid Selen
- Konsulent
 - SWECO

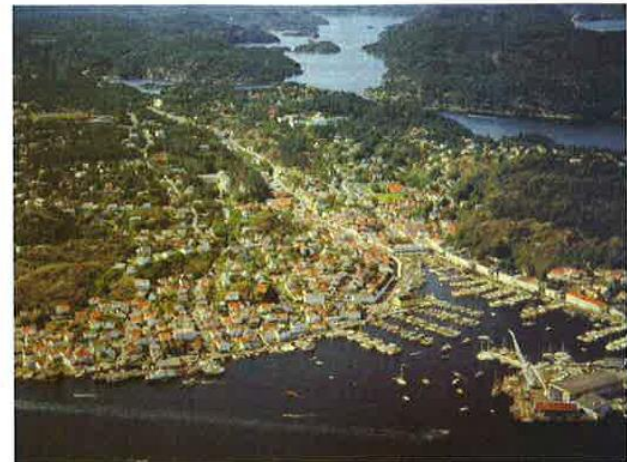
Hovedmål

- Holdninger
 - Planen skal bidra til holdningsendringer
- Energibruk
 - Planen skal bidra til redusert energibruk og bruk av alternative energikilder
- Lokal produksjon
 - Planen skal påvirke handel og industri til å produsere miljøvennlig
 - Kommunen skal kartlegge og vurdere muligheten for lokal energiproduksjon og forsyning
- Klima og energi
 - Kommunen skal arbeide aktivt for å redusere klimagassutslipp

Oppbygging av planen

- Faktagrunnlag Risør
- Rammebetingelser
- Analyse av energisituasjon i Risør
- Transport
- Lokale klimagassutslipp
- Framtidig utvikling
- Tiltaksplan
 - Kommunale virkemidler
 - Foreslåtte mål og tiltak

Risør Kommune

Vedtatt Energi- og klimaplan for Risør kommune

Noen nøkkeltall fra 2006/2007

- Kommunens totale energibruk i 2006 var 197,5 GWh
- Kommunens klimagassutslipp i 2007 var 30 000 tonn CO2-ekv.
- Hovedsakelig elkraft og fossilt brensel
- Lite lokalt produsert energi
- Energifrigjøringspotensial er 60 – 62 GWh årlig
- Framtidige byggeplaner gir 38 GWh ekstra energibehov

Strategi og mål

- Mål:
 - Bidra til et mer klima- og energivennlig samfunn i Risør
- Visjon:
 - Risør kommune påtar seg et medansvar for å skape en utvikling som sikrer de fremtidige generasjonene

Prioriterte tiltak

Nr	Tiltak
H07	Sykle-til-jobben-aksjoner
H12	Vurdere/utrede IKT til politikerne
E2	Overoppfylle energikrav i TEK07, bygge etter passivstandard
E14	Sanere VA-ledninger
L1	Miljøfyrtårnssertifisering av kommunale virksomheter
L2	ISO14001-sertifisering av kommunale virksomheter
L6	Omstille den kommunale bilparken til lavutslippsbiler
K02	Beregne kommunens kollektivandel – fokus pendlere, m/m tettsteder, skjærgården
K09	Etablere/utvide elbil-ladestasjoner ved sentrale plasser
K18	Planlegge/igangsette utbygging kollektivtransport i skjærgården

Analyse av energisituasjonen i Risør 2005-tall

- Energiforbruk stasjonær sektor – 131,9 GWh
 - Elektrisitet 93,1 GWh
 - Petroleumsprodukter 10,8 GWh
 - Gass 1,4 GWh
 - Biobrensel 23,5 GWh
- Fordeling energiforbruk
 - Husholdninger 56%
 - Industri 9%
 - Tjenesteyting 26%
 - Primærnæringer 3%
 - Fritidsboliger 4%
 - Fjernvarme 2%

Energiforbruk i kommunale bygg

2008-tall

- Årlig normalforbruk pr m2 bruksareal: 47 116 kWh/m²
- Totalt forbruk: 7 3228 536 kWh/år
- Sparepotensial sammenlignet med tilsvarende bygg i Enovas bygningsnettverk: 780 147 kWh/år
- Størst potensiale:
 - Barneskolen
 - Trollstua barnehage
 - Randvik barnehage
 - Amandus barnehage
 - Tre kommunale boliger
 - Menighetscenteret
 - Lekeslottet barnehage

Produksjon og potensial fornybar energi GWh/år

- Vannkraft – 13,2
- Vindkraft – 13,6
- Biogass husdyr – 0,5
- Bioenergi halm – 0,05
- Bioenergi skog – 14,0
- Biogass kloakkslam – 5,7
- Biogass våtorganisk avfall – 1,4
- Varmepumper – 12,6
- Energisparing – 0,7
- **Sum - 62**

Transport – forslag til forbedringer

- På bilens premisser – lite tilrettelagt for syklist
- For dårlig kollektivtilbud
- For dårlig utnytta kollektivtrafikk i skjærgården
- Alle kommunens kjøretøy var bensin- eller dieseldrevne
- Logistikk – analysere transportsystemet
- Anbefaler utskifting til el-biler og kurs i økokjøring

Lokale klimagassutslipp

2007-tall – tonn CO₂-ekvivalenter

- Direkte utslipp
 - Stasjonær forbrenning - 3 808,8
 - Prosessutslipp – 5 960,9
 - Mobile kilder – 21 643,3
 - **Totalt – 31 412,9**
- Indirekte utslipp
 - Energi, transport, drift bygg, mat, forbruksmateriell, inventar, utstyr, kjøp av tjenester, annet
 - **Totalt – 4 284**

Planlagt utvikling i kommunen

- Områder med større bygg og infrastruktur
 - Flisvika, Buvika, Holmen, Kragsgt 48, Krana, Oterlia II, Østebø
 - Kalstadheia, Apalvika
 - Sandnes omsorgssenter
 - Øysang
 - Områder utenfor tettsteder
 - Hestemyr, Moland
 - Hytteområder
- Estimert energibehov: 38 GWh
- Transportkrevende – øker energibehovet

Framskrivninger klimagassutslipp Risør 2007 til 2030

- Stasjonære utslipp

- Prosessutslipp

- Mobile utslipp

- Sum 18%

Tiltaksplan

- Kommunale virkemidler
 - Arealplanlegging og utbygging
 - Miljøvennlig transport
 - Skogbruk
 - Miljøvennlig energibruk
 - Innkjøp av varer og tjenester
 - Kommunal næringspolitikk
 - Holdningsskapende arbeid

Hovedmål og delmål

- For alle fire delmål
 - Resultatmål
 - Indikatorer
 - Tiltak
- Tiltak
 - Frist
 - Effekt A, B, C
 - Prioritering 1, 2, 3
 - Kostnad H, M, L

Tabeller

Tabell 9-5: Tiltak for delmål innen klima og energi.

Nr	Tiltak for delmål innen KLIMA OG ENERGI	Frist	Eff	Pri.	Kostnad
K01	Foreta en kartlegging av fremkommeligheten for gående og syklende ("grønn mobilitet") for tre prioriterte bolig- og serviceområder i kommunen.	2012	B	2	M
K02	Beregning av kommunens kollektivtrafikkandel settes i gang i løpet av 2011. Det skal fokuseres spesielt på mulighetene for forbedret tilbud til pendlere, mellom kommunens tettsteder og kollektivtransport i skjærgården (båt). Sammarbeid med transportører/off. etater.	2011	A	1	M
K03	Etablere sammenhengende og skiltete gang- og sykkelveier mellom bo- og servicefunksjoner rundt de største tettstedene i kommunen.	2015	A	2	H
K04	Plassere parkeringsplasser med en prioritering av syklende, gående, kollektivreisende og samkjørende (gjelder ved etablering av nye parkeringsplasser i forbindelse med næringsvirksomhet og servicefunksjoner)		A	2	H
K05	Risør kommune skal i størst mulig grad sørge for at nye utbyggingsfelt for boliger utenfor Risør sentrum tilpasses eksisterende traseer for kollektivtrafikk.		A	1	H
K06	Det arbeides for etablering av korresponderende bussruter til/fra nabokommuner og togforbindelse på Sørlandsbanen. Sammarbeid med Nettbuss og fylkeskommunen.		A	2	H
K07	Planlegge og utvikle kollektivilbudet med nye materuter og pendeldrift spesielt rettet mot arbeidsreiser. Sammarbeid med Nettbuss og fylkeskommunen.		B	2	H
K08	Regelmessig beregne kommunens bilførerandel.	2011	A	2	L
K09	Etablere/utvide elbil-ladestasjoner ved sentrale parkeringsplasser og arbeidsplasser/sentra.	2010/ 2015	B	1	M
K10	Inngå dialog med bensinstasjonsselskapene om at det skal settes opp minst en pumpe for Svanemerket bioetanol/biodiesel/biogass.	2012	B	3	M
K11	Risør kommune skal utrede mulighetene for etablering av bilkollektiv i forbindelse med nye utbyggingsprosjekter.		B	3	M

Og hvordan blir neste plan?

